https://achterderug.nl

EXCELSIOR.

GEILLUSTREERD TIJDSCHRIFT

VOOR

NEERLANDS JONGELINGSCHAP EN VOLK,

ONDER REDACTIE VAN

A. J. HOOGENBIRK en J. A. WORMSER.

ZEVENDE JAARGANG.

AMSTERDAM,
HÖVEKER & ZOON.
1891.

https://achterderug.nl

INHOUD.

Bladz.

W. „Vrees niet!" . . . . . 1.
H. Een heel gewone geschiedenis. 3, 26, 50, 75, 99, 124, 147, 169, 196, 220, 243, 275.
W. Een onweder in de woestijn . . . . . 6.
W. Misbruikte teksten. Hosea II: 13, 1 Cor. II: 9. 8.
Een merkwaardige levensloop . . . . . 11.
Onze boekentafel. 16, 24, 48, 64, 96, 112, 136, 232, 255, 256, 272, 295.
P. J. Kloppers. De boerenkrijg. . . . . 17, 44.
H. Wie heeft gelijk? . . . . . 19.
H. Wat het Evangelie doen kan . . . . . 22.
„De meeste is de liefde" . . . . . 25.
Het Protestantisme in het pauselijk Europa . 29.
H. Negen en twintig messen . . . . . 30.
H. Herlevend. (Met plaat) . . . . . 32.
I. H. C. Israël. Ter gedachtenis . . . . . 34.
H. Volhouden . . . . . 35.
H. Een schoon getuigenis . . . . . 36.
De sultan . . . . . 36.
Twee voorloopers . . . . . 38.
W. Een vleeschelijke bede . . . . . 41.
W. Niemand verloren. . . . . 49.
W. J. E. Voet's psalmberijming . . . . . 53.
H. De mid-winterzon in Lapland . . . . . 55.
W. Een zanger uit de vorige eeuw . . . . 56.
H. Een herrezen volk. . . . . 59.
H. De prediking der steenen . . . . . 61.
H. Sprekende namen . . . . . 62.
W. „Mij dorst" . . . . . 65.
P. J. Kloppers. De wederdoopers in Munster. 66.
H. Onder de Indianen . . . . . 69.
W. Misbruikte teksten. 2 Cor. IV: 7, 2 Cor. VI: 2, Openb. II: 4. . . . . 70.
H. Een ijverig prediker . . . . . 71.
W. Brandende harten. (Met 2 platen) . . . 73.
H. Geen fabelen . . . . . 80.
H. Een oorspronkelijk man . . . . . 80.
H. Chineesche vertellingen . . . . . 82.
W. De mensch en het dier. . . . . 83.
P. J. Kloppers. Het nieuwe Jeruzalem . . . 89.
Ter herinnering . . . . . 91.
W. Misbruikte teksten. 1 Tim. IV: 12 . . . 92.

Bladz.

H. Een Kenau . . . . . 93.
W. Rein water. . . . . 99.
H. De vloek van het Oosten. (Met plaat) . . 102.
Onze Statenbijbelvertaling . . . . . 103, 116.
H. Gebarentaal . . . . . 106.
H. Duistere plaatsen der aarde . . . . . 107.
W. „Zit aan mijne rechterhand" . . . . . 113.
P. J. Kloppers. De wederdoopers in Nederland. 114.
Zijn wij in 1891? . . . . . 119.
W. Door nietsdoen verloren . . . . . 121.
W. Een twistappel. (Met plaat) . . . . . 127.
H. Melchizedek, koning van Salém . . . . 128.
Een merkwaardig Nederlander. 131, 139, 155, 176, 202, 226, 237, 246, 259, 282.
H. Is dat geluk? . . . . . 133.
Paul Kruger en de Evangelische Gezangen. . 133.
P. J. Kloppers. De doopsgezinden in Nederland. 137.
W. Een kunstgewrocht . . . . . 142.
H. Levendige nachten. . . . . 142.
H. Schriktooneelen. . . . . 144.
W. „En ziet, het was zeer goed". . . . . 145.
W. Grootschheid des levens. (Met plaat) 151, 163.
P. J. Kloppers. Ons vaderland . . . . . 152.
P. J. Kloppers. De last van een kroon . . . 161.
H. Uit het land van Ismael . . . . . 164.
Heilige getallen . . . . . 168.
H. Een raadsel opgelost . . . . . 173, 187.
W. Wonderen in de natuur . . . . . 175.
H. De speelzaal of speelhel . . . . . 179.
P. J. Kloppers. Toeval of beschikking? . . . 185.
W. Booze tongen . . . . . 188.
De tranen Abrahams . . . . . 189.
W. De Wereldconferentie . . . . . 189.
W. Kalmte . . . . . 195.
W. Onderaardsche brandstof. (Met plaat) . . 200.
H. Een vergeten pleksken . . . . . 203.
H. De tijd nadert . . . . . 205.
Het geloof onzer voorvaderen . . . . . 206.
H. Uit het leven van Dr. Rowland Hill. 207, 213.
P. J. Kloppers. Twee kampioenen . . . . 209.
W. Vooruit! . . . . . 211, 235, 278.
W. „Op uw woord!" . . . . . 217.

https://achterderug.nl

Bladz.
Aan de vergetelheid ontrukt. . . . . 223.
W. Onverwacht bezoek. (Met plaat). . . . 224.
De wagen van Mammon . . . . . 228.
H. De Evangelisatie van een groote stad . . 229.
P. J. Kloppers. De Spaansche Inquisitie. . . 233.
W. Afhankelijk, niet lijdelijk . . . . . 241.
Een belangrijke vergadering . . . . . 249.
H. Voor de liefhebbers . . . . . 251.
P. J. Kloppers. De Nederlandsche Inquisitie . 257.
W. Het Sociaal Congres. . . . . 262.
W. Twee vrouwengroepen. (Met 2 platen) . 263.
Uit Palestina. Hernieuwing van den spaden regen. 266.
W. Samen drinken . . . . . 267.
De kat in Egypte . . . . . 267.
H. Hoe komt het? . . . . . 268.
W. Het teeken van Gods trouw . . . . . 273.
H. Cyrus. (Met plaat). . . . . 280.
H. Een nieuwe overwintering op Nova Zembla. 284.
W. De raad des vredes . . . . . 289.
P. J. Kloppers. Jaren van onrust . . . . . 291.
H. Indië's afgoden (Met 2 platen) . . . . 294.

POËZIE.

H. Nieuwjaarsmorgen. . . . . 1.
W. Hoe zal 't mij zijn? . . . . . 5.
W. De Godspraak tegen Babel . . . . . 10.
H. Uit vroegere dagen . . . . . 13.
A. v. d. H. Rust voor vermoeiden . . . . 20.
A. v. d. H. De dankbaarheid . . . . . 21.
H. E. Dosker. Staak uw zorgen . . . . . 22.
P. Moerdijk. In Memoriam . . . . . 46.
H. Non plus! . . . . . 61.
A. S. D. v. d. H. 's Winters . . . . . 78.
S. Paaschfeest . . . . . 84.
A. M. Endt. Amajubadag. . . . . 91.
Uit Zuid-Afrika. Modes . . . . . 106.
A. L. v. d. H. Lente . . . . . 107.
D. S. Lentelied . . . . . 119.
De getrouwe gids . . . . . 252.
C. W. v. D. P. Leven. . . . . 294.

UIT HET LEVEN.

Taai. . . . . 13.
De koning komt. . . . . 13.
Omgekomen door horzelen . . . . . 13.
Bruiloft des lams . . . . . 14.
H. Niet beschaamd . . . . . 14.
Ongelooflijk . . . . . 14.
Goed gemeend . . . . . 14.
H. Getroefd . . . . . 15.
H. Gevat . . . . . 15.
H. Andere tijden andere zeden . . . . . 15.
J. v. d. W. Een duur boek . . . . . 23.
H. Tom Stan de Chewkee-Indiaan . . . . 23.
H. Apen vangen . . . . . 24.
H. Onnutte zorg . . . . . 24.
H. De taal der visschen . . . . . 24.
H. Het Petit Journal . . . . . 24.
H. Bevolking der Vereenigde Staten. . . . 24.
Stijlbloemen. 24, 40, 71, 88, 120, 157, 180, 192, 232, 255.
H. Vertrouwen op God . . . . . 38.
H. Niets nieuws onder de zon . . . . . 38.
H. Conservatief. . . . . 38.
H. Schepen verlakt . . . . . 38.
H. Gevallen op het slagveld . . . . . 39.
H. Welsprekend . . . . . 39.
H. Taalvast . . . . . 39.
H. Een verrassing . . . . . 39.
H. Een merkwaardige reis . . . . . 39.
H. Ter waarschuwing . . . . . 40.
H. Een verzameling papyrusrollen . . . . 40.
Uit Zuid-Afrika . . . . . 47.
J. v. d. W. Een dief gevangen genomen . . 47.
H. De Duitsche diakonessen in Jerusalem . . 47.
J. v. d. W. Een gering middel tot bekeering. 47.
H. Begrafenisplechtigheden . . . . . 47.
H. Vreemde zeden. . . . . 48.
H. Een oude vlam. . . . . 48.
Speling der natuur. . . . . 48.
H. Overtroffen . . . . . 48.
Een planteters-genootschap . . . . . 62.
Dr. Schliemann als licht-matroos . . . . . 63.
Taalkennis. . . . . 63.
H. Rijkdom . . . . . 63.
H. Ook een hofhouding . . . . . 64.
H. Ook een afgod . . . . . 71.
Eene verberging tegen den wind . . . . . 84.
H. Hoe de tijden veranderen . . . . . 85.
Zending in Afrika . . . . . 85.
H. Lord Shaftesbury's raad. . . . . 85.
H. Vrouwelijke studenten . . . . . 86.
H. Vreemd gebruik . . . . . 86.
H. Russische Heiligendagen. . . . . 86.
H. Een lange straftijd . . . . . 86.
H. Vorstelijke inkomsten. . . . . 86.
H. Een schoon getuigenis . . . . . 87.
H. Prospectus van een kostschool . . . . 87.
H. Een wakker Hollander . . . . . 87.
H. Uit de Nieuwe Wereld . . . . . 88.
Een zonderling adres . . . . . 88.
H. Wat denkt Rome over ons? . . . . . 93.
H. Gevat antwoord . . . . . 94.
H. De 14e Februari . . . . . 94.
De edele pleitbezorger . . . . . 95.
Hoeveel is een billioen? . . . . . 96.
H. Voorbeeldig . . . . . 108.
H. Een zonderling schouwspel. . . . . 108.
H. Een nieuw soort stoomboot . . . . . 108.
H. Verblijdend . . . . . 109.
Een nieuwe gemeente. . . . . 109.
Zaait aan alle wateren . . . . . 109.
Vinden zonder zoeken . . . . . 110.

https://achterderug.nl

Bladz.
IJver voor het Woord Gods . . . . . 110.
Sabbathszegen, sabbathsvloek . . . . . 111.
Een Simson . . . . . 120.
H. Strenge tucht . . . . . 135.
Weelderig . . . . . 135.
H. Lakoniek . . . . . 135.
H. Slaapkameraden . . . . . 135.
H. Vreemde zeden. . . . . 136.
H. Vorstelijke pracht . . . . . 136.
Een merkwaardig Australiër. . . . . 144.
Nog een Nieuw-Zeelander . . . . . 157.
H. Vergissing . . . . . 158.
H. Vreemd. . . . . 158.
H. Overtroffen . . . . . 158.
H. Melaatschen . . . . . 168.
H. Weder een getuigenis . . . . . 168.
H. Een reuzenzoon van 't woud . . . . . 181.
H. De oudste man ter wereld. . . . . 181.
H. Zonderling onderwijs. . . . . 181.
H. Sabbathsviering. . . . . 182.
H. Een vroom staatsman. . . . . 182.
H. Roerende klachten. . . . . 182.
H. Poolsche zeden. . . . . 184.
H. Een oprechte handelwijze . . . . . 184.
H. Nuttelooze arbeid . . . . . 184.
W. „Oordeelt niet!" . . . . . 191.
W. De „talhoutvereeniging". . . . . 191.
H. Ook een opstand . . . . . 191.
Droomen . . . . . 192.
H. Een dapper generaal . . . . . 192.
W. Verstrooidheid . . . . . 192.
H. Klein maar dapper. . . . . 208.
H. Een vreemd bal. . . . . 208.
H. Uit den Talmud. . . . . 208.
H. Een goed hart . . . . . 208.
H. Ter aanvulling . . . . . 215.
H. Uit den Talmud . . . . . 215.
H. Palestina . . . . . 215.
H. Uit den Talmud . . . . . 215.
H. Uit Ierland . . . . . 216.
H. Zielenverzekeringmaatschappij . . . . . 216.
H. Stichtelijk. . . . . 216.
H. Vreemdsoortig eergevoel. . . . . 216.
H. Amerikaansche advertentie . . . . . 216.
H. Kras!! . . . . . 230.
Uit den Talmud. . . . . 230.
H. Merkwaardig. . . . . 230.
H. Dwaze weddingschap. . . . . 230.
H. Lakoniek . . . . . 230.
H. Listig . . . . . 230.
H. Gevat . . . . . 231.
H. Liefde voor zijn vak . . . . . 231.
H. Eene verrassing. . . . . 231.

Bladz.
H. Een familieleger. . . . . 231.
H. De hertog van Nivernais. . . . . 232.
H. Uit de apothekerswereld van voorheen. . 239.
Op het gymnasium. . . . . 240.
Uit het dagboek van een wijsgeer. . . . . 240.
Een burgemeester die zijn plicht verstaat . . 240.
H. Uit den „goeden ouden tijd" . . . . . 253.
Hoe slordig men is op de moedertaal . . . 253.
H. Dagbladschrijverij in het verre westen van Amerika. . . . . 253.
H. Corsetten-vergadering. . . . . 253.
H. Licht uit de duisternis . . . . . 253.
H. Slavernij in Azië . . . . . 254.
Een opstel. . . . . 254.
Spiritisten . . . . . 254.
H. Een nieuwe secte . . . . . 254.
H. De rijksappel. . . . . 255.
H. Uit den „goeden ouden tijd" . . . . . 255.
Een oplossing. . . . . 269.
H. Over „hallucinatie" . . . . . 269.
H. Verkwisting . . . . . 270.
H. De rijkdom der natuur in Amerika . . . 270.
H. Gepreekt op beroep . . . . . 270.
H. Niet te vangen . . . . . 270.
Gedachten van graaf Zinzendorf . . . . . 270.
Oud-Hebreeuwsche huwelijksgebruiken . . . 270.
Een zonderlinge doodkist . . . . . 271.
Wonderbare genezing . . . . . 271.
Snel . . . . . 271.
Onmenschelijke liefdadigheid. . . . . 271.
Kerkelijke strijd . . . . . 271.
H. De melaatschheid in Amerika. . . . . 285.
Huwelijksvreugde . . . . . 285.
De kleine Frits . . . . . 286.
H. Tafelgebruiken . . . . . 286.
Een reus . . . . . 286.
Een gelukkige vondst . . . . . 287.
H. Indiaansche Christenen . . . . . 287.
De spaarzame Jozef. . . . . 294.

VRAGENBUS, CORRESPONDENTIE EN BERICHTEN.

Prijsvraag. . . . . 16, 96, 111, 232, 296.
Vragenbus . . . 16, 24, 72, 96, 112, 159, 296.
Correspondentie . . . . . 24, 232, 288, 296.
De wereldconferentie . . . . . 40, 88, 184.
Antwoorden . . . . . 72, 96, 159, 288.
Bericht . . . . . 112, 192, 256, 288.
Jaarvergaderingen . . . . . 120.
Herinnering . . . . . 159.

https://achterderug.nl

1 JANUARI 1891.

Excelsior

geïllustreerd Tijdschrift voor Neerlands Jongelingschap en Volk

onder redactie van

A. J. Hoogenbirk en J. A. Wormser.

Prijs per jaargang van 12 Nummers van 16 pagina's en 12 Nummers van 8 pagina's ƒ 3.50.

De leden der redactie teekenen met hunne naamletters. Brieven, ingezonden stukken, vragen enz. franco in te zenden „Aan de Redactie van „Excelsior", bij de uitgevers HÖVEKER & ZOON te Amsterdam."

NIEUWJAARSMORGEN.

Met God — dat maakt in 't Nieuwejaar
Het harte vast, het zielsoog klaar.

Voor God — dat geeft tot arbeid moed;
God zegent wat men voor Hem doet.

Van God — dat maakt in 't lijden stil;
God zendt het, die ons 't beste wil.

Tot God — dat legt de raadsels bloot,
Hij voert in 't end uit smart en dood
Naar 't heerlijk doel, het jaar der rust,
Daar vindt *bij God* de ziel haar rust.

H.

„VREES NIET!"

„Vrees niet!"

Is er één woord, dat troostrijker klinkt in het oor der menschen, dan dit?

Van den eersten kreet tot den laatsten snik is ons leven één voortdurend, onafgebroken vreezen.

Wij *allen* vreezen, en *alles* jaagt ons vreeze aan. De woeligheid des levens verschrikt ons, en de eenzaamheid doet ons beven. De natuur boezemt ons vrees in; en alles wat die natuur verstoort slaat ons met beving. Gelukkig en waarlijk onbezorgd is niet één. Tot eindelijk, vroeger of later de grootste vrees over ons valt, ons overmeestert en het akelig voorgevoel, dat geheel ons leven ons beklemde, tot de schrikkelijkste werkelijkheid maakt.

Wij vreezen omdat we bewust of onbewust voelen dat alles rondom ons, en erger nog: alles *in* ons, van zijn plaats, verwrongen, verkeerd is. Wij vreezen omdat we *slaven* zijn.

Het is de »*vreeze des doods*, die ons door al ons leven, der dienstbaarheid onderwerpt."

We *kennen* onzen meester en beul niet. Maar we *gevoelen* zijn zweepslag in elken lichamelijken nood, in iedere gewetenswroeging, in elk onheil dat we zien gebeuren. En we *ondervinden* zijn wreede woede, wanneer hij „het geweld des doods" over ons uitoefent. Dan komt de „Overste dezer wereld" en sleurt zijn slaaf in *zijn eigen* domein. En dàn wordt eerst de vreeze, die ons hier in dienstbaarheid hield, tot eeuwige doodsangst. Dan „bezoldigt" de duivel ons met den tweeden dood.

We *willen* niet vreezen. En daarom zetten we het van ons af. Als we nog jong zijn heet het dat de verwezenlijking van de vrees nog lang, zeer lang zal uitblijven. „Schep vreugde in 't leven, zoolang als 't lampje schijnt," zoo klinkt dan ons zinneloos lied. Als we volwassen zijn, houden dag en nacht, rijkdom, eer en aanzien ons bezig in een meestal vruchteloos najagen. Als we oud worden — *indien* we oud worden — neemt het verledene al onze gedachten in; want als we aan de toekomst denken,